

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 306

van **LUDWIG VANDENHOVE**

datum: 6 januari 2023

aan **ZUHAL DEMIR**

VLAAMS MINISTER VAN JUSTITIE EN HANDHAVING, OMGEVING, ENERGIE EN TOERISME

Stort Melveren (Sint-Truiden) - Sanering

De sanering van het voormalige stort in Melveren in Sint-Truiden blijft maar aanslepen. Ik heb de afgelopen jaren al verschillende schriftelijke vragen gesteld over deze problematiek, maar van een sanering is nog steeds niets in huis gekomen.

In 2012 had het toenmalige stadsbestuur een saneringsplan klaar, waar de Openbare Vlaamse Afvalstoffenmaatschappij (OVAM) positief tegenover stond. Het nieuwe stadsbestuur na de gemeenteraadsverkiezingen van 2012 heeft dat saneringsplan gewijzigd, al dan niet in samenspraak met de OVAM. Ondertussen zijn we meer dan 10 jaar verder en is er nog altijd niets gebeurd.

Inmiddels bracht onderzoek in februari 2022 aan het licht dat op het historisch vervuilde stort naast andere giftige stoffen zoals benzeen en minerale oliën ook PFAS zijn aangetroffen. Bijkomend onderzoek van eind 2022 bracht de verontreiniging van het grondwater onder het stort in beeld. De onderzoekers stelden in verschillende peilbuizen verontreinigingen met PFAS vast boven de toetsingsnorm. Van 1958 tot 1983 werd er huishoudelijk afval gestort. De PFAS in gestorte producten zoals tapijten, meubels, kleding en impregneermiddelen lekken naar de bodem en komen zo in het grondwater terecht. In één peilbuis werd zelfs de norm maal vier vastgesteld. De onderzoekers schatten het volume met PFAS verontreinigd grondwater op 26.880 m³, of het equivalent van bijna elf olympische zwembaden.

De OVAM stuurt al vanaf 2017 dwingende brieven naar de stad Sint-Truiden, met de melding dat ze een bodemsaneringsproject moeten indienen voor het stort. Voorlopig zonder resultaat.

1. Als het ingediende project in 2012 uitgevoerd was, was het stort nu al gesaneerd.

Waarom is dat project gewijzigd? Wie heeft daartoe het initiatief genomen? Wat was daarbij de rol van de OVAM, aangezien zij het saneringsproject in 2012 hadden goedgekeurd?

2. Naast de sterke overschrijding van de PFAS-lozingsnorm, voor welke stoffen gelden er nog overschrijdingen volgens de diverse studies en analyses en volgens de OVAM?
3. De stad Sint-Truiden blijft de sanering maar voor zich uitschuiven. Zo zijn er in de meerjarenplanning tot en met 2025 geen middelen opgenomen voor de sanering.

Kan de OVAM de stad Sint-Truiden echt verplichten om het stort binnen een bepaalde termijn te saneren? Wanneer zal/kan de OVAM dit doen? Is hier geen

sprake van schuldig verzuim? Zullen er eventueel gerechtelijke stappen gezet worden indien de stad blijft treuzelen?

4. Het opruimen van het stort wordt nog dringender gezien de grote PFAS-vervuiling. Volgens mij blijkt uit de diverse studies en analyses dat de PFAS-vervuiling duidelijk verband houdt met het voormalige stort.

Deelt de minister deze visie? Zo niet, op basis van welke argumenten?

5. Zal de opruiming van het stort parallel verlopen met de sanering van het grondwater of zal er een volgorde vastgelegd worden?
6. De stad Sint-Truiden zal moeten blijven instaan voor de opruiming van het stort.

Wie zal de kosten moeten betalen voor de sanering van het grondwater? Zal de stad daar ook geheel of gedeeltelijk moeten voor opdraaien?

ANTWOORD

op vraag nr. 306 van 6 januari 2023

van **LUDWIG VANDENHOVE**

1. Hiervoor verwijst de OVAM naar het antwoord op uw vraag 1307 van 24 augustus 2021 waar u een gelijkaardige vraag gesteld heeft. De OVAM wil wel nog verduidelijken dat het ingediende bodemsaneringsproject nooit 'goedgekeurd' werd, maar integendeel op 18 oktober 2012 werden aanvullingen op het bodemsaneringsproject gevraagd.
2. Op basis van de voorgaande onderzoeken werd er een verontreiniging met minerale olie, VOCI en ammonium en overige stortplaatsparameters vastgesteld. Het beschrijvend bodemonderzoek dat eind 2022 ingediend werd, werd specifiek voor de parameter PFAS uitgevoerd.
3. Tot nu toe zijn er geen indicaties dat de stad Sint-Truiden de bodemsanering niet zal uitvoeren. Zoals ook meegegeven in het antwoord op vraag 1307 kan de bodemsanering van een stortplaats best geïntegreerd worden in de herontwikkeling van het terrein. Deze herontwikkeling en toekomstige bestemming blijkt niet evident te zijn voor de stortplaats in Molveren.
Niettegenstaande dat het rapport nog niet officieel beoordeeld werd op moment van dit antwoord, blijkt wel al uit het bodemonderzoek dat bodemsanering noodzakelijk is. De OVAM zal na beoordeling van het ingediende rapport de saneringsplichtige een termijn opgeven waartegen het bodemsaneringsproject ingediend moet worden.
Indien blijkt dat de stad niet voldoet aan haar verplichtingen in kader van het bodemdecreet dan heeft de OVAM de handhavingsbevoegdheid om eventueel de bodemsanering ambtshalve uit te voeren waarbij de kosten teruggevorderd zullen worden.
4. Als bron van de PFAS-verontreiniging wordt inderdaad door de bodemsaneringsdeskundige de stortplaats beschouwd. Het feit dat er eveneens PFAS gemeten wordt, geeft geen aanleiding voor een grotere saneringsurgentie. Uit het beschrijvend bodemonderzoek blijkt dat de PFAS-verontreiniging in het grondwater geen humane risico's inhoudt. Er wordt enkel een potentieel ecotoxicologisch risico en een verspreidingsrisico door uitloging vastgesteld. De grondwaterverontreiniging met PFAS bedreigt geen receptoren. Voor PFAS-verontreinigingen werd een prioriteitsbepaling uitgewerkt. Urgente saneringen (bedreiging veiligheid, bedreiging welzijn mens, bedreiging drinkwaterwinning...) krijgen prioriteit 1. Gezien dit alles voor het stort Molveren niet van toepassing is, heeft de deskundige de sanering prioriteit 2 toegekend. Er zijn geen veiligheidsmaatregelen, voorzorgsmaatregelen, gebruiksbepalingen of bestemmingsbepalingen noodzakelijk. Het rapport werd nog voorgelegd aan Agentschap Zorg en Gezondheid in kader van eventuele no-regret maatregelen. De OVAM heeft hierover nog geen feedback gekregen op het moment van beantwoorden van deze vraag. Als er no-regret maatregelen geadviseerd zouden worden, dan wordt dit gemeld aan de gemeente en opgenomen op de PFAS-website.
5. Niettegenstaande het beschrijvende bodemonderzoek nog niet beoordeeld werd, blijkt wel al dat bodemsanering noodzakelijk zou zijn. In een volgende fase wordt dan een bodemsaneringsproject opgesteld. In een dergelijk rapport wordt nagegaan op welke manier de aanwezige en saneringsplichtige bodemverontreiniging gesaneerd moet worden. Hierbij worden verschillende saneringsmethoden ten opzichte van elkaar afgewogen rekening houdende met verschillende criteria (milieuhygiënisch, technisch,

maatschappelijk en financieel) – de zogenaamde multicriteria-analyse. Op die manier wordt een saneringsmethode bepaald die 'BATNEEC' is, i.e. Best Available Technology Not Entailing Excessive Cost. Gezien er nog geen bodemsaneringsproject opgemaakt werd, kan op dit moment nog geen uitspraak gedaan worden over de wijze waarop de stortplaats (incl. grondwater) gesaneerd zal worden.

6. Bodemsanering is er bij historische bodemverontreiniging op gericht om te vermijden dat de bodemkwaliteit een risico oplevert of kan opleveren tot nadelige beïnvloeding van mens of milieu door gebruik te maken van de beste beschikbare technieken die geen overmatig hoge kosten met zich meebrengen (art. 21§1 bodemdecreet). Gelet op het antwoord op voorgaande vraag (nl. dat er nog geen bodemsaneringsproject ingediend werd), is het dus bijgevolg onmogelijk nu al aan te geven dat het 'stort opgeruimd zal worden'. Aangezien de stortplaats wel de bron is van de grondwaterverontreiniging zal de plicht voor het saneren van de grondwaterverontreiniging en de financiering eveneens samenhangen met de plicht voor de bronaanpak.